Súd:	Okresný súd Zvolen
Spisová značka:	6C/37/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6719205419
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Kovalčíková
ECLI:	ECLI:SK:OSZV:2021:6719205419.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v spore vedenom pred sudkyňou JUDr. Janou Kovalčíkovou, v právnej veci žalobcu: Slovenská republika - Okresná prokuratúra Zvolen, so sídlom Trhová 7, 960 19 Zvolen, IČO: 00 166 456, proti žalovanému Y../. U. Q., C.. XX.XX.XXXX, D. S. B. Q., D.. Č.. A. A. D. L. O. A. Ú. C. A. D. L.X. O. O., XXX XX B. a žalovanej Y../. Q. Q., U.. S.L., C.. XX.XX.XXXX, D. S. O. XXXX/XX, XXX XX H., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Ulianko & partners, s. r. o., so sídlom Nám. SNP 37, 960 01 Zvolen, IČO: 36 856 517, o uplatnenie nároku štátu na vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný I/ a žalovaná II/ s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne sumu 151.837,10 EUR ako predmet bezdôvodného obohatenia vydať štátu Slovenskej republike, v zastúpení Okresným úradom Banská Bystrica, do 15.-tich dní od právoplatnosti rozhodnutia.

II. Súd žalobcovi náhradu trov konania voči žalovaným I/, II/ n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou zo dňa 05.11.2019 si uplatnil voči žalovaným I/, II/ zaplatenie 151.837,10 EUR, ktoré sú žalovaní I/, II/ povinní vydať Slovenskej republike v zastúpení Okresným úradom Banská Bystrica do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V podaní zo dňa 25.11.2019 upresnil označenie žalobcu.

2. Okresný súd Zvolen rozsudkom č.k. 6C/37/2019-80 z 01.06.2020 žalobu zamietol.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 11Co/71/2020-140 zo dňa 09.12.2020, právoplatný 19.01.2021 rozsudok Okresného súdu Zvolen zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici uložil súdu prvej inštancie vykonať všetky dôkazy potrebné na zistenie, či možno presne označiť osobu alebo osoby, na úkor ktorých sa predmet bezdôvodného obohatenia získal a následne vec právne posúdi podľa § 451 ods. 1 a § 456 OZ. Vychádzať bude z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/69/2019, ktorého obsah, najmä obsah skutkovej vety súdnych rozhodnutí (z hľadiska právnej kvalifikácie skutkov a z hľadiska toho, či bol priznaný nárok na náhradu škody, alebo bol poškodený odkázaný na adhézne konanie) je ukazovateľom toho, či konaním žalovaných bola spôsobená škoda, alebo či a na úkor koho vzniklo bezdôvodné obohatenie. Doterajšie právne posúdenie sporu sa bez zodpovedania otázky, na úkor koho je získaný predmet bezdôvodného obohatenia v prípade trestného činu neoprávneného podnikania (ak bezdôvodné obohatenie vzniklo) javí ako predčasné.

6. Na pojednávaní dňa 10.09.2021 žalobca trval na podanej žalobe, Uviedol, že v tomto prípade je potrebné prihliadať na trestné konanie, ktoré bolo právoplatne skončené, tak ako konštatuje odvolací súd. V danom prípade právna kvalifikácia, za ktorú boli žalovaní odsúdení neobsahuje, neurčuje subjekt poškodeného, ale iba tzv. prospech získaný z neoprávneného podnikania. V tomto prípade neboli subjekty, s ktorými žalovaní "obchodovali" v procesnom postavení poškodených, v dôsledku čoho sa nemohli obohatiť na úkor týchto osôb, ale práve z titulu trestného činu neoprávneného podnikania sa obohatili na úkor štátu a hoci štát nemá v pravom slova zmysle postavenie poškodeného z titulu, že sa jedná o majetok získaný z nepoctivých zdrojov, tento zisk pripadá ako bezdôvodné obohatenie v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, konkrétne § 456 druhá veta Občianskeho zákonníka. Ústrednou líniou tohto sporu je neexistencia poškodeného v trestnom konaní a skutočnosť, že sa jednalo o zisk z neoprávnených zdrojov. V danom prípade sa nejednalo o štandardné občiansko-právne ani obchodno-právne vzťahy. Predpokladom vyhovenia žalobe je preukázanie vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaných, čo bolo preukázané trestným konaním. Úlohou tohto civilného sporového konania nie je preukazovanie toho čo už bolo raz preukázané. V rámci tohto trestného konania bolo nepochybne zistené, že žalovaní získali majetkový prospech, tento nebolo možné v takom rozsahu ako je uplatňované žalobou odňať prostredníctvom prepadnutia veci ani v rámci konania o náhrade škody, pretože v dôsledku právnej kvalifikácie absentuje subjekt poškodeného, preto zisk z nedovoleného podnikania, ktorý je predmetom žalobného petitu vznikol na úkor štátu a nie na úkor osôb, s ktorými žalovaní uzatvárali obchodno-právne vzťahy. Sú splnené všetky zákonné podmienky preukazujúce záver, uplatňovaná suma je sumou, ktorú žalovaní získali páchaním trestnej činnosti, to znamená z nepoctivých zdrojov tak ako to ukladá Občiansky zákonník. Zotrval na svojich predchádzajúcich ústnych, písomných vyjadreniach. Poukázal na obsah odvolania argumentačne, v týchto intenciách žiadal, aby súd vyhovel žalobnému návrhu v súlade s petitom, ktorý bol doručený súdu 06.11.2019, došlo k oprave petitu, tak v súlade s týmto opraveným petitom žiadal, aby súd zaviazal žalovaných I/, II/ na úhradu uplatnenej sumy.

7. Žalovaný I/ ospravedlnil neúčasť na pojednávaní, súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

8. Žalovaná II/ na pojednávaní dňa 10.09.2021 objasnila priebeh, a to, že si dali inzerát na Bazoš s telefónnym číslom, tam sa ľudia prihlásili, ozvali, vždy sa vypísal podací lístok a meno a išlo to cez poštu, ktorá keď si ide niekto prevziať balík, musí dať aj občiansky preukaz. Tí ľudia musia byť preukázateľní, aby si prevzali tú zásielku. Všetky mená sú v trestnom spise, ktoré dobierky boli vlastne sledované, tam sú všetky mená, ktorí boli odoberatelia.

9. Právny zástupca žalovanej II/ na pojednávaní dňa 10.09.2021 uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na všetkých vyjadreniach, ktoré sú obsiahnuté v spise, najmä na tej skutočnosti, že žalobca doposiaľ neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu aktívnej vecnej legitimácie, na jeho strane, že je subjektom, ktorý je oprávnený uplatňovať predmetné nároky, ktoré uplatňuje žalobou. Vyjadrenie prokuratúry z 25.11.2019 sa vzťahuje na predpoklady, ktoré musia byť stanovené zákonom, aby boli splnené zákonné podmienky, za ktorých môže prokuratúra za štát vymáhať ním uplatňované nároky. Najzásadnejšou zákonnou podmienkou je, že subjekty, na úkor ktorých malo dôjsť k získaniu bezdôvodného obohatenia nie je možné zistiť. Mala za to, že zo strany prokuratúry dochádza k nesprávnemu výkladu tohto zákonného ustanovenia zákonom stanovenej podmienky, a to v tom vzťahu, že z vyjadrení prokuratúry vyplýva, že prokuratúra nespochybňuje existenciu týchto subjektov, avšak vo vyjadrení uviedla, že v právnom štáte nie je možné z takýchto vzťahov, resp. z nelegálnej činnosti, rozumne očakávať, že sa tieto subjekty, na úkor ktorých bolo získané bezdôvodné obohatenie, budú domáhať voči žalovaným vydania tohto bezdôvodného obohatenia. Od podania žaloby a dodnes žalobca neuniesol dôkazné bremeno v tomto smere, a to aj vo vzťahu k vyžiadanému a pripojenému trestnému spisu, z ktorého preukázateľne vyplýva, že tieto subjekty mohli byť identifikované už v trestnom konaní, resp. počas súdneho konania môžu byť stále zistené a riadne identifikované.

10. Súd na základe predložených listinných dokladov zistil nasledujúci skutkový stav:

11. Súd oboznámil č.l. pv 680 zo spisu Okresného súdu Zvolen 1T/69/2019 kde je uvedené, že žalovaní I/, II/ odoslali zásielku N. B., T. U.S. L., O. S., D. T., I. I., B. Q., D. T., B. O.Š., B.. S. Q. X. A. S., oboznámil č.l. 323 - 370 trestného spisu kde Slovenská pošta poskytla odpovede s prehľadom na žiadosť o poskytnutie informácií zo dňa 26.03.2019, 01.04.2019, 21.05.2019, oboznámil rozhodnutie Okresného

súdu Zvolen č.k.. 1T/69/2019 zo dňa 18.10.2019, právoplatné 18.10.2019 kde bola schválená dohoda o vine a treste uzavretá 09.10.2019 kde obvinená Q. Q. bola uznaná vinnou spolu s U.S. Q., vyjadrenia žalobcu, právneho zástupcu žalovanej II/.

12. Podľa článku 151 Ústavy SR, podrobnosti o vymenúvaní a odvolávaní, právach a povinnostiach prokurátorov a organizácii prokuratúry ustanoví zákon.

13. Podľa § 3 ods. 1 zákona 153/2001 Z.z. o prokuratúre, prokuratúra chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

14. Podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona 153/2001 Z.z. o prokuratúre, pôsobnosť prokuratúry vykonávajú prokurátori zastupovaním štátu v konaní pred súdmi, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

15. Podľa § 46 ods. 5 zákona 153/2001 Z.z. o prokuratúre, na konanie pred okresným súdom je príslušný okresný prokurátor a v rozsahu ním určenom jemu podriadení prokurátori, ak v odsekoch 6 a 7 nie je ustanovené inak.

16. Podľa článku 1 ods. 2 organizačného poriadku, okresná prokuratúra Zvolen je samostatným článkom hierarchicky usporiadanej a jednotnej sústavy prokuratúry SR na čele s generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, ktorá z hľadiska územnej pôsobnosti plní svoje úlohy v okresoch Zvolen, Detva a Krupina.

17. Podľa článku 1 ods. 3 organizačného poriadku, okresnú prokuratúru Zvolen tvoria okresný prokurátor, námestníci okresného prokurátora, prokurátori, vedúci štátny zamestnanec, zamestnanci v štátnozamestnaneckom pomere a zamestnanec vykonávajúci prácu vo verejnom záujme.

18. Podľa článku 20 ods. 2 organizačného poriadku, špecializovaný prokurátor pre netrestný úsek plní úlohy spojené s účasťou prokurátora v občianskom súdnom konaní.

19. Podľa článku 1 aprobačného poriadku, aprobačným oprávnením sa na účely tohto príkazu rozumie oprávnenie okresného prokurátora vo Zvolene, námestníkov okresného prokurátora vo Zvolene, prokurátorov a štátnych zamestnancov Okresnej prokuratúry vo Zvolene schvaľovať a podpisovať rozhodnutia, opatrenia alebo iné písomnosti pri plnení úloh na základe zákona, ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a služobných predpisov.

20. Podľa článku 2 písm. o) aprobačného poriadku, okresný prokurátor schvaľuje návrhy na začatie konania a vstupy do konania v občianskom súdnom konaní.

21. Podľa článku 5 ods. 1 aprobačného poriadku, prokurátor okresnej prokuratúry podpisuje vo vlastnom mene pri výkone dozoru v konkrétnej veci ním spracované obžaloby, uznesenia, príkazy, opatrenia, iné rozhodnutia, súhlasy, návrhy a podnety na súd v trestnom konaní, pokyny, signalizácie, urgencie, záznamy o úkonoch a všetky iné súvisiace písomnosti vydávané podľa Trestného poriadku, zákona o prokuratúre a iných právnych predpisov spracované pri výkone prokurátorskej agendy v pridelených veciach, pokiaľ ich podpisovanie nie je vyhradené vedúcemu prokurátorovi podľa článku 2 až 4 alebo pokiaľ si ich k podpisu nevyhradí vedúci prokurátor individuálne.

22. Podľa § 93 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, prokurátor môže podať žalobu, ak ide o uplatnenie nároku štátu na vydanie bezdôvodného obohatenia.

23. Podľa § 135 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak je stranou štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná.

24. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

25. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

26. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

27. Žalovaná II/ spochybňovala aktívnu legitimáciu žalobcu. Súd konštatuje, že v súlade s § 93 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku prokurátor môže podať žalobu ak ide o uplatnenie nároku štátu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Podľa § 135 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak je stranou štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná.

28. Súd z pripojeného trestného spisu, v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu oboznámil mená, ktorým osobám žalovaní I/, II/ odoslali zásielky, a to N. B., T. U. L., O. S., D. T., I. I., B. Q., D. T., B. O.K., B.. S. Q. X. A. S.. Tak ako popísala žalovaná II/, že na Bazoši uverejnila inzerát kde ponúkala na predaj psychotropné návykové látky a pošta pri odovzdávaní zásielky identifikovala prijímateľa občianskym preukazom, súd mal za preukázané, že týmto prijímateľom boli zaslané a doručené návykové látky. V rozhodnutí Okresného súdu Zvolen 1T/69/2019 z 18.10.2019, právoplatné 18.10.2019 bola schválená dohoda o vine a treste kde žalovaný I/ so žalovanou II/ boli uznaní vinnými. V tomto type právoplatného rozhodnutia nie sú uvedení poškodení. Nemožno prihliadať na tvrdenie žalovanej II/, že v civilnom sporovom konaní by sa legalizovali náklady na páchanie závažnej trestnej činnosti odpočítaním vstupom do podnikania a náklady za neoprávnené podnikanie. Súd konštatuje, že na tieto osoby, ktoré sú vyššie vymenované žalovaní I/, II/ predmet bezdôvodného obohatenia získali podľa § 451 a § 456 Občianskeho zákonníka. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu. V § 457 Občianskeho zákonníka je vyslovená vzájomná reštitučná povinnosť. Podľa E25/1986 (strana 107 ods. 5, strana 108 ods. 1, 4, 5): Nárok štátu na vydanie neoprávneného majetkového prospechu získaného z nestatočných zdrojov v zmysle ustanovenia § 456 veta druhá Občianskeho zákonníka sa uplatňuje v prípadoch keď ho žalovaní získali protiprávnou činnosťou na úkor neznámych občanov. Účelom ustanovenia § 456 veta druhá Občianskeho zákonníka teda nie je napraviť ujmu, ktorá vznikla u postihnutého, ale len odčerpať neoprávnene získaný majetkový prospech. V zmysle ustanovenia § 456 veta druhá Občianskeho zákonníka je štát už priamo bez ďalšieho legitimovaný na to, aby sa návrhom domáhal vydania neoprávneného majetkového prospechu získaného na úkor neznámeho subjektu. V danom prípade ide o prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Krajský súd v Banskej Bystrici v zrušujúcom uznesení ustálil, že treba oboznámiť spotrebiteľov na úkor koho sa žalovaní I/, II/ obohatili. Štát, podľa R4/1988 (strana 21 ods. 3), štát nám podľa druhej vety ustanovenia § 456 Občianskeho zákonníka právo na vydanie neoprávnene získaného majetkového prospechu len vtedy, ak toto právo postihnutého v dobe, keď ho štát uplatňuje trvalo (nezaniklo napr. v dôsledku splnenia dlhov) v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 Občianskeho zákonníka (teraz § 559 Občianskeho zákonníka).
Súd z trestného spisu Okresného súdu Zvolen 1T/69/2019 zistil komu žalovaní I/, II/ zásielky odoslali, na úkor koho sa bezdôvodne obohatili, vo výroku právoplatného rozhodnutia nie sú ustálení ako poškodení (rozhodnutie Okresného súdu Zvolen č.k. 1T/69/2019 z 18.10.2019, právoplatný 18.10.2019), preto zaviazal žalovaných I/, II/ spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 151.837,10 EUR vydať štátu Slovenskej republike zastúpení Okresným úradom Banská Bystrica do 15.-tich dní od právoplatnosti rozhodnutia.

29. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Žalobca bol úspešný, nevznikli mu žiadne trovy, preto súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania proti žalovaným I/, II/ nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 ods. 1 CSP).